

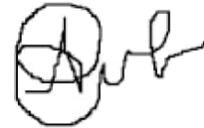
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет механіко-математичний
Кафедра механіки

Затверджено

На засіданні
кафедри механіки
механіко-математичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 20.08.2020р.)

В.о. завідувача кафедри механіки

О.Є.Андрейків

Силабус з навчальної дисципліни
“Методи визначення залишкового ресурсу елементів конструкцій
за дії фізико-хімічних чинників”,
що викладається в межах освітньо-професійної програми ГСВО
підготовки доктора філософії з галузі знань 11 - математика та
статистика спеціальності 113 - прикладна математика

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Методи визначення ресурсу елементів конструкцій за дії фізико-хімічних чинників
Адреса викладання дисципліни	Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	механіко-математичний факультет кафедра механіки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	11- математика та статистика 113 – прикладна математика
Викладач дисципліни	Андрейків Олександр Євгенович, в. о. завідувача кафедри механіки
Контактна інформація викладачів	oleksandr.andreykiv@lnu.edu.ua ; https://new.mmf.lnu.edu.ua/employee/andrejkiv-o-e Головний корпус ЛНУ ім. І. Франка, каб. 148. м. Львів, вул. Університетська, 1
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).
Сторінка курсу	https://new.mmf.lnu.edu.ua/course/osnovy-mehaniky-rujnuvannyadlya-mehanikiv
Інформація про дисципліну	Спецкурс “Методи визначення ресурсу елементів конструкцій за дії фізико-хімічних чинників” є важливим у забезпеченні спеціалізації в області механіки деформівного твердого тіла. Спецкурс передбачає вивчення методів розрахунку залишкового ресурсу елементів конструкцій на стадії їх експлуатації, враховуючи умови навантаження і впливу робочих фізико-хімічних факторів.
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна “Методи визначення залишкового ресурсу елементів конструкцій за дії фізико-хімічних чинників” укладена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії з природничих наук в галузі знань 11 - математика та статистика спеціальності 113 - прикладна математика, яка викладається на 2-му році навчання в аспірантурі в обсязі трьох кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою і завданням навчальної дисципліни “Методи визначення залишкового ресурсу елементів конструкцій за дії фізико-хімічних чинників” є формування необхідних теоретичних знань і практичних навиків, які дозволять будувати математичні моделі впливу експлуатаційних агресивних середовищ на руйнування конструкційних матеріалів за довготривалого статичного і циклічного навантаження і розробити на цій основі методи визначення залишкової міцності і довговічності елементів конструкцій довготривалої експлуатації, що в подальшому стане цінним інструментом під час виконання дисертаційних робіт.
Література для вивчення дисципліни	Базова: 1. Андрейків О.Є., Скальський В.Р., Долінська І.Я. Заповільнене руйнування матеріалів за локальної повзучості. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 400 с.

	<p>2. Карпенко Г.В. Влияние среды на прочность и долговечность металлов. – М.: Наукова думка, 1976. – 128 с.</p> <p>3. Панасюк В.В., Андрейкив А.Е., Партон В.З. Основы механики разрушения. – К.: Наукова думка, 1989. – 487 с.</p> <p>4. Андрейкив О.С., Гембара О.В. Механіка руйнування та довговічність металевих матеріалів у водневмісних середовищах. – К.: Наукова думка, 2008. – 344 с.</p> <p>5. Никитин В.И. Физико-химические явления при воздействии жидких металлов на твердые – М: Атомиздат. – 1967. – 432 с.</p> <p>6. Локощенко А.М. Ползучесть и длительная прочность металлов в агрессивных средах (Обзор) // Фіз.-хім. механіка матеріалів. – 2001. – 37, №4. – С. 27–41.</p> <p>7. Panasyuk V.V., Andreykiv O.Ye., Darchuk O.I. and Kuznyak N.V. Influence of hydrogen-containing environments on fatigue crack extension resistance of metals // Handbook of Fatigue Propagation in Metallic Structures / Ed. A. Carpinteri. – Oxford: Elsevier Science Ltd., 1994. – P. 733–778.</p> <p>Допоміжна: <i>Періодичні видання</i> 1. Фізико-хімічна механіка матеріалів. 2. Вісник Львівського університету. Серія механіко-математична. 3. Математичні методи та фізико-механічні поля.</p>
Обсяг курсу	Курс складається з 3 кред. (90 год.), 32 лекц., 16 практик., 42 самост. роб., іспит. Тижневе навантаження аспіранта складає 3 год. аудиторних занять та 2 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення цього курсу аспірант повинен</p> <p>знати: основні механізми впливу агресивних середовищ на міцність і руйнування конструкційних матеріалів, реологічні моделі деформування і руйнування твердих тіл, застосування законів термодинаміки до визначення гранично рівноважного стану твердих тіл, основні критерії механіки руйнування;</p> <p>вміти: якісно і кількісно будувати математичні моделі поширення тріщин в конструкційних матеріалах з врахуванням фізико-хімічних факторів агресивних експлуатаційних середовищ і розробляти на цій основі відповідні методи оцінки залишкової міцності і довговічності елементів конструкцій довготривалої експлуатації, формулювати на основі вище сказаного рекомендації для інженерної практики щоб уникнути катастрофічного руйнування відповідальних елементів і споруд інженерної практики.</p>
Ключові слова	Ресурс, залишковий ресурс, метод розрахунку ресурсу, фізико-хімічна механіка матеріалів, агресивні середовища, водневмісні середовища, корозійно-агресивні середовища, умови навантаження, кінетична діаграма втомного поширення тріщини, циклічні навантаження і напруження, розрахункові моделі, методи визначення втомних характеристик матеріалів.
Формат курсу	Очний, дистанційний Проведення лекцій, практичних занять і консультацій.

Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методики визначення ресурсу елементів конструкцій на основі класичної теорії втоми і фізичної хімії. 2. Визначення періоду докритичного росту корозійно-втомної тріщини в задачі Гріффітса. 3. Визначення періоду докритичного росту корозійно-втомної тріщини в задачі Сака. 4. Визначення періоду докритичного росту корозійно-втомної тріщини з початковою еліптичною конфігурацією. 5. Математична модель для визначення залишкової довговічності тонкостінних елементів конструкцій за дії довготривалого статичного навантаження і воденьвмісних середовищ. 6. Визначення періоду докритичного росту внутрішньої тріщини в головці рейки при експлуатаційних навантаженнях. 7. Застосування механіки крихкого руйнування до оцінки працездатності рам с/г машин. 8. Визначення залишкового ресурсу опорних валків прокатних станів. 9. Визначення залишкового ресурсу товстостінних труб з урахуванням експлуатаційних умов навантаження. 10. Визначення залишкового ресурсу тонкостінних елементів конструкцій за дії довготривалого статичного навантаження і корозійних середовищ. 11. Методика побудови діаграми циклічного руйнування матеріалів за дії воднево-корозійних середовищ.
Підсумковий контроль, форма	Екзамен у кінці семестру
Пререквізити	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з спецкурсів</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретична механіка; - опір матеріалів; - теорія пружності і пластичності; - основи механіки крихкого руйнування; - матеріалознавство; - фізико-хімічна механіка матеріалів; - теорія втоми. <p>достатніх для сприйняття методів визначення ресурсу елементів конструкцій.</p>
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції Індивідуальні завдання
Необхідне обладнання	Комп'ютер із програмним забезпеченням ZOOM для демонстрації лекцій, Internet.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • індивідуальні завдання, контрольні роботи: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50; • екзамен: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають дві письмові роботи (тест з теоретичних завдань);</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на</p>

	<p>використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів визначених для виконання всіх видів письмових робіт та індивідуальних завдань, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані при поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - залишковий ресурс тонкостінних елементів конструкцій; - залишковий ресурс елементів конструкцій великих січень; - ресурс тонкостінних елементів конструкцій з поверхневими півеліптичними тріщинами за дії агресивних середовищ; - ресурс елементів конструкцій великих січень з внутрішніми не круговими тріщинами за дії агресивних середовищ; - залишковий ресурс металевих конструкцій за дії воденьвмісних середовищ; - довговічність залізничної рейки з внутрішньою тріщиною в її головці за дії блочного навантаження; - визначення періоду докритичного росту внутрішніх кругових тріщин в опорних валах прокатних станів; - визначення періоду докритичного росту поверхневих тріщин ресурс опорних валків прокатних станів з поверхневими тріщинами; - вплив корозійного середовища на залишковий ресурс тонкостінних елементів конструкцій; - ресурс товстостінних труб з поверхневими тріщинами за внутрішнього циклічного тиску, статичного розтягу і впливу агресивних середовищ; - довговічність рами закритого профілю з поверхневою наскрізною тріщиною в її стінці за дії корозійно-наводнювальних середовищ; - довговічність рами закритого профілю з поверхневою півеліптичною тріщиною в її стінці за дії корозійно-наводнювальних середовищ;
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>